

Høringsnotat

Høring - forslag til ny EU-forordning om forbrukervernsamarbeid

1. Innledning

EU-kommisjonen la fram forslag til en revidert forordning om forbrukervernsamarbeid (COM (2016) 283) den 25. mai i år. Der foreslås det blant annet å gi myndighetene flere verktøy til å verne forbrukerne ved for eksempel villedende markedsføring og urimelig handelspraksis, for eksempel at de skal kunne stenge nettsteder. Videre foreslås det et mer forpliktende samarbeid i saker som involverer forbrukere i flere land.

Det er Forbrukerombudet som fører tilsyn med det meste av regelverket som er omfattet av forordningen. I tillegg til Forbrukerombudet er følgende norske myndigheter også omfattet: Medietilsynet, Lotteritilsynet, Luftfartstilsynet, Legemiddelverket og Helsedirektoratet.

BLD har ansvaret for denne forordningen, herunder utarbeidelse av norsk posisjon og gjennomføringen av eventuelle endringer i norsk rett. I dette notatet gis det en kort gjennomgang av de, etter departementets vurdering, viktigste punktene i forslaget.

2. Dagens regler

Forordningen om forbrukervernsamarbeid (2006/2004/EU) gir detaljerte regler for hvordan myndighetene som omfattes av regelverk som verner forbrukerinteresser skal samarbeide. I tillegg gir forordningen regler om hvilken kompetanse disse myndighetene skal ha, for eksempel at de må kunne treffe vedtak om opphør av lovstridig praksis og ilegge gebyr.

3. Foreslåtte endringer

Først og fremst pga. manglende overholdelse av forbrukervernreglene i EU har kommisjonen foreslått flere endringer i dagens regler. Under følger en oversikt over de viktigste departementet har identifisert.

3.1 Utvidelse av virkeområdet

Virkeområdet er etter artikkel 1 "laws that protect consumers' interests". Etter artikkel 3 bokstav a er dette de direktivene og forordningene som er listet opp i annekset til forordningen. Det foreslås endringer i annekset i artikkel 51, og at det legges til flere direktiver og forordninger. Dette innebærer at flere nasjonale myndigheter vil kunne bli omfattet av forordningen om forbrukervernsamarbeid.

Her er forordningene og direktivene som foreslås inkludert i annekset:

18. Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights
19. Directive 2006/123/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market: Article 20
20. Regulation (EC) No 1371/2007 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on railway passenger rights and obligations
21. Regulation (EC) No 1107/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 concerning the rights of disabled persons and persons with reduced mobility when travelling by air
22. Regulation (EC) No 1008/2008 of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on common rules for the operation of air services in the Community: Articles 22, 23 and 24
23. Directive 2014/17/EU of the European Parliament and of the Council of 4 February 2014 on credit agreements for consumers relating to residential immovable property: Articles 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, Chapter 10 and Annexes I and II
24. Directive 2014/92/EU of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on the comparability of fees related to payment accounts, payment account switching and access to payment accounts with basic features

De direktivene og forordningene som allerede omfattes av dagens forordning om forbrukervernsamarbeid fremgår av den konsoliderte versjonen (se de to siste sidene): <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02004R2006-20130708&from=EN>.

3.2 Femårsfrist for illeggelse av gebyr

Myndighetene har fem år til å illegge gebyr eller andre sanksjoner fra overtredelsen er avsluttet (art. 4).

3.3 Økt minimumskompetanse

Myndighetene gis mer omfattende kompetanse og sanksjoner (art. 8). De skal blant annet kunne få utlevert opplysninger fra fysiske eller juridiske personer samt fra øvrige offentlige myndigheter som er nødvendig for å identifisere overtredere (b og c), stenge nettsider, tjenester eller kontoer (l) og pålegge næringsdrivende som har brutt regelverket å betale kompensasjon til forbrukere (n).

3.4 Mer forpliktende samarbeid mellom forbrukervernmyndighetene og tydeligere rolle for EU-kommisjonen

Forslaget gir en rekke detaljerte regler for samarbeidet mellom forbrukervernmyndighetene i EU/EØS-området samt nye regler om EU-kommisjonens rolle. Der myndigheter i flere land er involvert, oppstilles det prosedyrer for hvordan myndighetene skal koordinere tilsynsarbeidet.

Kapittel 4 regulerer "widespread infringement". Dette er overtredelser som rammer forbrukere i minst to medlemsland (art. 3 c). Der overtredelsen i tillegg har en "Union dimension" legges det opp til omfattende og forpliktende koordinering med EU-kommisjonen i en sentral rolle. Dette er overtredelser som rammer forbrukere i minst $\frac{3}{4}$ -deler av medlemsstatene og $\frac{3}{4}$ -deler av innbyggerne i EU (art. 21). I disse sakene skal EU-kommisjonen koordinere en fellesaksjon mellom alle relevante myndigheter (art. 21).

Nasjonale myndigheter skal komme til en felles posisjon (art. 23) og eventuelt bli enige om hvem som skal håndheve reglene på vegne av alle forbrukerne i EU dersom den næringsdrivende ikke innretter seg frivillig (art. 25).

3.5 Varslingssystem

Myndighetene skal varsle hverandre og EU-kommisjonen om overtredelser og gi nærmere informasjon (art. 34). ECC-kontorene (Forbruker Europa) og forbrukerorganisasjoner (Forbrukerrådet eller andre organisasjoner som ivaretar forbrukerinteresser) skal kunne delta i dette varslingssystemet (art. 35).